



Ислом Нури

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi

va salom aytildi: «Kim bir kasalni olib ko’rsa bo’ladimi Olloh yulidagi birodarini

ziyorat kilsa bir nido kilovchi (farishta) unga:» Xushbaxtni qaytarib oldim, qaytib

keldim » nido kiladi

(Termiziy, Ibn Moja rivoyatasi, Sahihul-jomíz: 6387).

Ali roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va sallam aytildi: «Qa bir musulmon odam bir musulmonni ertalab ko’rgani borsa,

kechgacha unga etmisht minish farishta salavot aytib turdi,

agar o’qiganimda meni kutib oldi jannatdagi

bir xurmozor bog ‘unga bolibdi »(Termiziy rivoyatasi, Sahihul-jomiy: 5767).

Jobir ibn Abdulloh roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va sallam aytildi: «Kim kasalni kurgani borsa, belgilaydi,

shung’iydi, qochonki

(uning oldiga kirib) o’tirsa, qo’llansa ichra o’rnashadi» (Sahroda -7).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va

sallam aytilar: «Bir odam boshka shaharda yashaydigan bir birodarlikning ziyoratiga

otlandi. Olloh taolo uning yulga bir farishtani jo’natdi. Haligi odam farishtingning

yoniga etib kelgach, farishta undan: «Kaerga ketyapsiz?», Deb so’radi.

«Shu shaharda

bir birodarim bor, uni ziyorat qilgani ketyapman», dedi. «Unda sizning biron



Ислом Нури

undirib oladigani haqingiz bormi?», Dedi farishta. «Yo'q, men uni faqat Olloh uchun yaxshi ko'raman», dedi. Shunda u: «Men sizga Allox jo'natgan elchiman, siz birodaringizni Olloh uchun yaxshi ko'rganiningiz uchun sizni ham Ollox yaxshi ko'rди», dedi (Muslim rivoyat).

Savbon roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solalllohu alayhi va sallam: «Musulmon kishi musulmon birodarini ko'rgani borsa, to qayib kelguniga qodir jannatning xurfaси ichida bo»лади», dedilar. «Yo Rasululloh, jannatning xurfaси nima?», Deb so'raldi. «Pishgan mevalari», deb javob berdilar (Musulmonlar uyi).

Musulmon odam musulmon birodarini yaxshi ko'rsa

Mikdom ibn Ma'diy Karib roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solalllohu alayhi va salom aytilar: «Agar sizlardan biringiz birodarini yaxshi ko'rsatsangiz, yaxshi ko'rishni unga bildiring kuysin» (Abu Dovud, Termiziyy, Rivojlanayotgan odam).

Bir rivoyatda: «Bir kishi birodarini yaxshi ko'rsa, yaxshi ko'rishdan uni boxabar qilsin» (Termiziyy, Abu Dovud rivoyati, Sahihu sunani Abi Dovud: 4273).



Ислом Нури

Anas ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va

salomning yoshlaridan bir kishi o'tirdi. Shunda u zot huzurida katta bo'lgan kishilardan

birlari: «Men shu odamni Olloh uchun yaxshi ko'raman», dedi. «Aziga buni aytganmisiz?», Deb so'radilar Nabiy solalllohu alayhi va sallam. U: «Yo'q», dedi.

«Boring, aytib kuying», dedilar. U kishi xaligi odamga yuklab aytgan edi, u: «

Meni kim uchun yaxshi ko'rsangiz, yaxshi zot sizni yaxshi ko'rsin», dedi. U Nabiy solallohu

alayhi va sallam oldirariga qaytib, uning so'zlarini aytdi. Shunda Nabiy solallohu alayhi va sallam: «Siz yaxshi ko'rganingiz bilan bilasiz birga blizasiz va

siz o'zingiz talab qilgan ajr buladi», dedilar (Abdurazzoq va boshkalar rivati,

As-silsilatus-sahifa: 3253).

Anas roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va sallam aytildi: «Ikki odam bir-birini yaxshi ko'rsaydi, ularning ustunligidagi do'sti mehnatga jalg qilinmaydi» (Sahihul-adabil-muffrad: 423).

Abud-Dardo roziyallohu anhudan rivoyat kilingan marfuatda o'tkazishda aytigan: «Ikki odam bir-birini Olloh uchun goyibona yaxshi ko'rsa, ulaning Alloxga suyumlirog'i do'sti mehnatga jalg qilinishi kutiluvchidir» (Tabaronii roviyati, As-sili-73).



Ислом Нури

Abu Umoma roziyallohu anhudan rivoyat kilingan kurashda: «Banda bir bandani

Olloh uchun yaxshi ko'rsa, Olloh azza va jalla uni albatta aziz-mukarram qiladilar

(Axmad rivati, As-silsilatus-saqlash: 1256).

Mo'oz ibn Jabal roziyallohu anhu aytadi: «Agar bir birodarni yaxshi ko'rsang, u

bilan bahslashib-tortishma, unga ko'p xiralik qilma, u haqiqatda ko't so'rab-surishtirmoqi,

dushmanga tug'ri kelib qolasan, senga ishonib turing. mumkin »(Sahihul-adabil-muffrad: 424).

Abu Hurayra roziyallohu anhu aytadi: «Sizlardan biringizning birodarining ko'zidagi

qlini ko'radi, birovning ko'zidagi xodani ham ko'rmaydi!»

(Sahihul-adabil-muffrad: 460).

**Musulmonlarning bir-biriga nisbatan nisbatan muhabbatlarini ortiqcha kiladigan
va
kuchaytirgan ishlarni**

Salomni yotish:

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va

sallam aytilar: «Jonim Qo'lida bulogan Zotga qasamki, musulmonning bulmaguningizcha

jannatga kira olmaysizlar. Bir-biringizga muhabbatli bulmaguningizcha musulmon



Ислом Нури

byla olmaysizlar. Salomni uyinglar, bir-biringizga muhabbatli bulasizlar.
Nafrat-adovatdan saqlaninglar, kabi u kiruvchilar. Sochni qiradi,
demayman,
bundan tashqari dinni kiradi »(Sahihul-adabil-muffrad: 197).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu
alayhi

va salam dedilar: «Iy whole egasi bulmaguningizcha jannatga kira
olmaysizlar.

Bir-biringizga muhabbatli bulmaguningizcha buonli bula olmaysizlar.

Sizlarni

bir-biringizga muhabbatli bo'lishingizga sabab bulganiga ishlaw kyayinmi?
Ўрталарингизда salomni uyinglar (Muslim rivoyat).

Abu Umoma roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu
alayhi va

salom aytilar: «Odamlarning Ollohga yaqinrogi birinchi bulib salom
beruvchilarida» (Abu Dovud va boshkalar rivati, Sahihut-targ'ib: 2703).

Termizi rivoyatida: «Yo Rasululloh, ikki odam paydo bo'lganida qay biri
birinchi

bo'lib salom beradimi?», Deb so'raldi. «Ollohga yaxshirog'i», deb javob
berdilar.

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu
alayhi

va salom aytilar: «Sizlardan birinigiz birodari bilan ko'rishda unga salom
bersin. Agar o'rtalarni biror daraxt yo devor yoki xarsang tosib qolib, kun
kunpara

kelsalar, yangi salom bersin »(Sahihu sunani Abi Dovud: 4332).



Ислом Нури

Anas ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom bilan birga ekanimizda oramizni biror daraxt ajratsa, yaratganimizda bir-birimizga salom berar edik (Tabaronii roviyati, Sahihut -6):

Abdulloh ibn Amr roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Bir kishi Rasululloh sollallohu alayhi va salamdan: «Islom amallaridan eng yaxshisi qaysi?», Deb so'radilar. «Taom edirasan, tanigan va tanigan kishilaringga salom berasan», dedilar (Muslim rivoyat).

Ogar - Muzaynalik Agar - roziyallohu anhu rivoyat kiladi: Rasululloh sollallohu alayhi va salom anorlardan bir kishida bulgan xurmodan menga bir jarib (150 kiloga yaqin) berilishi kerak. U berishni payg'ambarga solgan edi, men buni Rasululloh solallohu alayhi va salamga aytdim. Shunda u zot: «Ey Abu Bakr, siz uchun, unga xurmosini olib bering», dedilar. Abu Bakr bilan bombardimon namozidan yig'ilgan masjidada ko'rishga va'dalashdik. Men uni va'dalashgan joyda topdim. So'ng birga ketdik. Abu Bakrni uzoqdan ko'rgan odam unga salom berardi. Shunda Abu Bakr: «Kurdingmi, kavm (sizga birinchi bo'lib salom berish bilan qanchalik) sizdan ustunlikka erishayapti. Biron odam salom berishda sizdan o'zib ketmasin



Ислом Нури

», деди.

Шундан keyin uzoqdan biron odam ko'rinsa, biz undan avvalroq salom berishga shoshilardik (Taboroniy rivoyatasi, Sahihut-targ'ib vat-tarib: 2702).

Bushayr ibn Yasordan rivoyat kilinadi: «Hech kim Ibn Umarga birinchi bo'lib salom berishga ulgurmas edi» (Sahihul-adabil-muffrad: 753).

Tufayl ibn Ubay ibn Ka'b aytadi: Men Abdulloh ibn Umarning oldiga kelar va ikkalamiz bozoriga borar edik. Bozorga etib kelgach, Abdulloh ibn Umar korin, kalla-pocha sotadigan kambag'al bormi, savdolashayotgan odam bormi, miskin bormi, kimning o'tirganligi, albatta salom berar edi. Bir kuni Abdulloh ibn Umarnikiga kelsam, u meni yangi bozorga etakladi. Shunda men unga: «Bozorada nima qilasiz, siz o'zingiz biron savdo ustida turmasangiz, nar-navoni so'ramasangiz, savdolashmasangiz, bozorchilar bilan o'tirmasangiz? Undan ko'ra shu erda gaplashib o'tiraylik », degan edim, Abdulloh: « Ey ko'rinxoy, - Tufayl ko'rindin odam edi - biz faqat salom uchun boramiz, paydo bo'lgan odamga salom beramiz », деди (Sahihul-adabil-muffrad: 770).



Ислом Нури

Qo'l berib ko'rishish:

Baro ibn Ozib roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytildi: «Ikkita musulmon bir-biri bilan kelib chiqadi, hayratlanib ko'ringishar, ajralmaslardan turib gunohlari magfirat kilinadi» (43-oyat)

Ibn Abbos roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va salom aytildi: «Musulmon kishi musulmon birodari bilan olib boriladigan uchishganida, uni ikkilamchi gunohlarni barpo etishlari kerak edi, ularni ushlab turing (saqlang) 2004).

Baro ibn Ozib roziyallohu anhu aytadi: «Salomlashuv birodaring bilan qo'lan berib ko'rishni bilish mukammal bu'ladi» (Sahihul-adabil-muffrad: 745).

Anas ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom birov bilan kurishganlar, siz o'z qo'li bilan olmagunicha qullarni tortib olmas edilar (As-silsilatus-sahifa: 2485).

Anas ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salamning sagoballari bir-birlari bilan olib borilgan tekshiruvda ishtirok etish, safarda kelayotganlar uchun kuchaytirish kerak (Tabaronii rivoati, 26-asr).



Ислом Нури

Azaro qilishyalar berish:

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va sallam: «Bir-biringizga yashashga bering, o'zaro muhabbatiz ortadi», dedilar (Sahihul-adabil-muffrad: 462).

Anas roziyallohu anhu dedilar: «Ey bolalarim, bir-biringizga sahovat qiling, joylaringizni ish bilan shug'ullantiring» (Sahihul-adabil-muffrad: 463).

Ibn Umar roziyallohu anhumo dedilar: «Bizga shunday zamonaviy zamonlar keltirilgan ediki, bir kishi o'zining dinori va diniy jamoatiga musulmon birodaridan ko'rib haqiqatni taklif qildi.
Endilikda bizlardan birimizga dinor va dirham musulmon birodaridan ko'rpa suyumliroq bo'lib qoldi »
(Sahihul-adabil-muffrad: 81).

Musulmon birodariga g'oyibona duo kilish:

Ummud-Dardo roziyallohu anjuman rivoyat kilinadi: Nabiy solallohu alayhi va salom aytilar: «Musulmon kishining birodari haqiga qilingan g'ayibona duosi ijozat kilinuvchilar, uning boshi ustida bir farishta turdi, kachon birodariga yashayapsizlar , chunki siz juda yaxshi bilasizmi? , deydi (Muslim rivoyat).

Abu Bakr Siddiq roziyallohu anhu aytadilar: «Allox yulidagi birodarning duosi



ijozat kilinadi» (Sahihul-adabil-muffrad: 486).

**Musulmon birodar yoziga tabassum bilan boqish va unga ochiq yuz bilan
yozishish:**

Abu Zar roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi
va
salom aytildi: «Birodaring yuziga tabassum bilan boqish kerak, amri
ma'ruf
va nahiy munkar qilayotgan sadaqa, adashib kolgan kishining yiliga solib
qo'yaningda, senga kerak deb aytganda. sadaqa,
chelagingdan birodaring chelagiga suv kuyib berish siz uchun sadaqa
»(Termiziy va
boshkalar rivoyatasi, Sahihut-targ'ib vat-tarib: 2685).

Abu Juray Xujaymiy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Men Rasululloh
solallohu alayhi va salom huzurlariga kelib: «Yo Rakululloh biz
qahramoni o'qitamiz, bizni shunay narcani o'rgatinging, Ollox bizni u
bilaman», deb aytdim. Rasululloh solallohu alayhi va salom dedilar:
«Yaxshilikdan biror narcani ham arzimac canamajin, harakat (quduqqa)
cuv olgan
odamning idishi uchun chelagingdagi kuvni kuyib berish ham,
birodaringga
og'zingiz bilan bokib suzilasizlar ... () ,
Sahihut-targ'ib vat-tarhib: 2687).

Nasoyiy va Axmad rivoyatida: «Yaxshilikdan biron narsani kilishni arzimas
sanama,
harakat birovga (bir buloq) arqon sovga kilish bwlsa ham, (quduqqa) kuv
olib kelingan



Ислом Нури

odamning idishiga chelogindan cuv kuyib berish kerak edi , musulmonni olib ketyapsizmi odamni ko'nglini yozish bo'sa ham, tik kiyimning ipini yasashga qilsa ham bo'ladi ».

Birodarlarning ziyyaratida o'rtaча bo'lish, malollantirish darajasida ko'p bormaslik va uzilib ketish darajasida kam bormaslik:

Abdulloh ibn Amr roziyallohu anhumodan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytildi: «Ora-sira ziyyrat kilib tur, muhabbat ortadi» (Tabaronii rivatiyasi, Sahihut-targ'ib vat-tarhib: 2583).

Birodarini Olloh uchun yaxshi ko'rishni bildirishi kerak:

Ali ibn Xusayndan rivoyat qilingan marfuatda qolmoqda: «Sizlardan biringizning birodarini Ollox uchun yaxshi ko'rsa, unga buni bildirasiz. Shubhasiz, bu do'stlikning ishbilanishi va muhabbatning saqlanib qolishi uchun sababdir »(Assilsilatus-sahifa: 1199).

Allox uchun bir-birini yaxshi ko'rganlarga Olloh taolo huzuridagi mukofotlar

Abu Muslimdan rivoyat kilinadi: Men Muozga: «Ollohga qasamki, men sizni yaxshi ko'raman, biroq bu sizdan mol-dunyo umid kilganimdan yoki oramizda qarindoshlik borligi uchun emas», dedim. «Unda nima uchun?», Deb so'radi. «Alloh uchun», dedim. U



Ислом Нури

belbogimdan tortib turib dedi: «Agar rost aytayotgon bulsang, xursand bylaver.

Chunki men Rasululloh solallahu alayhi va salomning: «Allox uchun bir-birining

yaxshi ko'rgan kishilari» Uyda saqlanib qolinadigan soya byulmagan kunida arshning

soyada buvladilar, ularning martabasiga payg'ambarlar va xizmatchilar havas qiladilar «deb aytdi.

Uboda ibn Somit bilan ko'rishib, unga Muoz aytgan kurashini aytgan edim, u dedi:

«Men Rasululloh solallahu alayhi va salom Rabbilardan rivoyat qilib shunaqa

dinlarni eshitishgan:» Men uchun bir-birlarini yaxshi ko'rganlarga Mening ishqibozim vojib edi. Men uchun bir-birlarga nasihat qiluvchilarga Mening muhabbatim vojib bo'ldi. Men uchun bir-birlarga infoq-qayta amalga oshirilganlarga Mening

muhabbatim vojib bo'ldi. Ular nurdan qilingan minbarlarda bo'ladilar, payg'ambarlar,

shahidlar va sidqidlar ulaga havas kiladilar »(Ibn Xibbon va boshkalar rivoyatasi,

Sahihut-targ'ib vat-tarhib: 3019).

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи

kirichadi саллам айтдилар: «Киёмат кунида Аллоҳ таолонинг аршнинг ўнг томонида ўтирувчи

Xos кишилари бўлади - Аллоҳнинг ҳар икки қўли ўнгдир-баракотлидир - улар нурдан



Ислом Нури

бўлган минбарларда ўтирадилар, чеҳралари нуроний бўлади, улар на пайғамбарлар, на moshidlar va na siddiqlar ». «Yo Rasululloh, ular kimlar?», Deb so'raldi. «Ular Olloh taborakasi va taolo uchun bir-birining yaxshi ko'rgan kishilaridir», deb javob berdilar (Taboroniy rivoyat, Sahihut-targ'ib vat-tarhib: 9022).

Abud-Dardo roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solalllohu alayhi va salom aytildi: «Olloh taolo qiyomat kuni yuzlarida nur ko'tarilgan qishloq xo'jaligini olib bordi, ular bilan bog'langan odamlarni kuzatib borishdi» deb aytdi. Shunda bir a'robiy tizzalab turib: «Yo Rasululloh, bizni tomonga keling beramiz, tanib olamiz», dedi. «Ular turli qatlamlardan, turli diyorlardandir, Ollohnning zikri ustida jamlanadilar», dedilar (Tababariy rivoyat, Sahihut-targ'ib vat-tarhib: 3025).

Ibn Umar roziyallohu anhumadan rivoyat kilinadi: Rasululloh solalllohu alayhi va salam: «Olloh taoloning shunaqa bandalari borki, ular na payg'ambarlar va na shahidlardir, qiyomat kuni payg'ambarlar ham, uylari ham ularlarga Olloh taologa tashrif buyurganlar bilan yashashni xohlaysizlarmi? Shunda bir a'robiy tizzalab turgan holat: «Yo Rasululloh, bizni sifatlab, ochiqlab bering», dedi. «Ularni taniqli buzilgan odamlar, o'zlari turli-tumanli qavatlardan, Olloh yulida do'stlashilgan va bir-biriga muhabbat qo'yilgan. Allox toolo qiyomat kuni ularga nurdan qilingan minbarlar urnatadi, hammom odamlar



Ислом Нури

kurkuvda bulganda
katta kurkishmaydi, ular Olloh azza va jallaning do'stlari, «**ularga
xavfu-xatar yuqdir va g'amgin ham bulmaydilar** » », dedilar (Hokim
«Mustadrak» da
keltirgan, As-silsilatus-sahifa: 3464).

Yani, unda sening biron
haqiqatning bulsa yoki biron xojatinning bulsa, yasayib aytaverib joniga
tegma.

Ibn Umar roziyallohu anhumaning
hayotiy davrlaridagi gap shu bylsa, bizning zamonaviylashtirishimizdagi
hayot haqida
nima deyish mumkin ?! La havla va la kuchata illa billah !!!